

כל קטנה שמת בעלה, והיא ערוה על אחיו היבם, שיכולה היתה למאן בבעלה בחייו [והיינו, שנישאת לו על ידי אמה או אחיה כשהיא קטנה, והיתה נשואה לבעלה רק מדרבנן], ולא מיאנה בבעלה בחייו, ומת בעלה, ועתה היא נופלת עם עוד אשה, צרתה, שהיתה נשואה לבעלה המת [אפילו] מן התורה. הרי —

צרתה, שהיא צרת ערוה מדרבנן — חולצת מן התורה, ולא מתייבמת, היות והיא צרת ערוה מדרבנן.

ומקשה רבא לעולא: ואמאי אין צרתה יכולה להתייבם?!

תמאן הערוה הקטנה **השתא** בנישואי הבעל המת, ותעקרנהו מכאן ולהבא למפרע לנישואי קמאי, ושוב לא תהא צרתה צרת ערוה, ותתייבם צרתה?!

והיות ומשמע מדברי המשנה שאין תקנה לצרתה להתייבם, מוכח שאין היבמה יכולה לעקור במיאונה את נישואי בעלה שמת, ולא כפי שאמרת, שעוקרת את נישואי המת, ולכן לא חלה הזיקה אל היבם.

אמר ליה עולא לרבא: לעולם היא יכולה לעקור במיאונה גם את נישואי בעלה המת, ואז תבטל הזיקה אל היבם.

אלא שצרת ערוה — שאני! דינה שונה — ומטעם אחר.

משום דתני רמי בר יחזקאל: אם מיאנה הקטנה בבעל שלה בחייו, הרי נעקרו נישואיה מכאן ולהבא למפרע, והרי זו מעתה

בין ביאה של היבם ובין מאמר שלו, והוא, היבם עצמו קעביד — מציא עקרא, יכולה היא לעקור על ידי מיאונה ביבם, את מעשיו שעשה בה.

אבל זיקה, דרהמנא רמא עלה, שבקידושי גדולה מן התורה, חלה הזיקה של היבמה ליבם ללא מעשה היבם, אלא התורה הטילה עליה את הזיקה, ובדומה לזה בקידושי קטנה מדרבנן, חלה הזיקה מאליה, בלי מעשה מצד היבם —

לא מציא עקרא במיאונה את הזיקה, שחלה מאליה.

עולא חולק על רבי אושעיא, (1) ואמר: ממאנת אף לזיקתו, ואינה צריכה חליצה מהיבם.

ומבאר עולא את דבריו:

מאי טעמא יכולה היא למאן בזיקתה ליבם שחלה מאליה, בלי מעשה של היבם? —

היות ואינה ממאנת בזיקה [שאכן אי אפשר למאן בה, לפי שהיא חלה מאליה], אלא ממאנת היא עתה בנישואי בעלה שמת, ונישואי קמאי, את נישואיה הראשונים לבעלה, שעשה בה בעלה, קא עקרא, עוקרת היא עתה, במיאונה בהם.

וכיון שנעקרו נישואיה מכאן ולהבא למפרע, אין בה זיקה ליבם.

איתיביה רבא לעולא מדברי המשנה הראשונה במסכת יבמות:

1. כתב החזון איש שרבי אושעיא כאן אינו רבי אושעיא מסדר הברייתות, שלא מצינו שיחלקו